

Betraktelse av Eva Cronsioe på Alla helgons dag i Vallentuna kyrka 2/11 2019

”Om saltet mister sin kraft, hur ska man få det salt igen?” Jesus ställer en retorisk fråga som får oss som lyssnar att bli påmind på ett närmast fysiskt sätt, om hur hopplöst det kan kännas att vara totalt urlakad. Och finns det *någonting* som *så* lakar ur oss – som sorgen?

Jag rinner bort likt vatten som slås ut, benen lossnar i min kropp, mitt hjärta är som vax, det smälter i mitt bröst.
Min mun är torr som en lerskärva, tungan klibbar vid gommen.

Så klagar kung David i Bibelns 22:a Psaltarpsalm – med ett bildspråk som alla som någon gång upplevt sorg och ångest, kan känna igen. Orden formulerades ungefär år 1 000 före Kristus. Men människan är egentligen densamma, nu som då. Lika sårbar, lika beroende av nära relationer, lika kärlekstörstande. Och sorgen när en närstående eller kanske ett arbete eller en livsuppgift rycks bort ifrån oss, den är lika drabbande i vår tid som den var för tre tusen år sedan.

Vilken tröst! tänker jag. Jag är inte ensam – *du* är inte ensam. Sorgens ökenlandskap har människor färdats igenom i alla tider. Och det finns vägmärken, tecken och hälsningar från dem som gått före oss som säger: ”Håll ut! Ge inte upp! Det *finns* källor i öknen som hjälper oss att orka vidare.” Det vittnar samma Kung David om, redan i nästa psaltarpsalm, den älskade 23:e psalmen som börjar med orden: ”Herren är min herde”. *Om* vi än vandrar i dödsskuggans dal så finns Gud där vid vår sida, för att leda oss till gröna ängar och vatten där vi finner ro.

Bibelns David, eller vem det nu var som skrev ner de här orden, han har *varit med* om det. Det är inte önsketänkandet utan *erfarenheten* som talar. Och han har lämnat det här vittnesbördet efter sig, den här hälsningen till var och en som upplever sig vandra just i dödsskuggans dal. Det är en vägsträcka som vi alla får lov att gå, åtminstone någon gång i livet. Sorg och ångest hör till den mänskliga erfarenheten. Men samma mänskliga erfarenhet dristar sig också att ropa till oss, med en röst som når rätt igenom tre årtusenden: ”Håll ut! *Om* än vägen går genom dödsskuggans dal så finns där ändå en God Herde tätt intill dig, som känner vägen tillbaka ut i ljuset.”

Salt och *ljus* talar Jesus om i evangelietexten som Jonas läste nyss. Det är starka bilder för det som ingen av oss klarar sig utan. Salt i rätt mängd är avgörande för vätskebalansen i våra kroppar, för alla kemiska och elektriska processer som ständigt pågår i våra celler och håller oss vid liv. Själva våra *tårar* är salta och frigör kroppens eget naturligt tröstande och lugnande medel, ”må bra-hormonet” oxytocin. Tänk att trösten finns, mitt i själva gråten! Jag tänker att detta förunderliga biokemiska faktum *också* kan förstås som ett vägmärke, en hälsning från Skaparen själv som säger: jag är den som på tusen olika sätt uppehåller ditt liv. Jag *är* med dig, och du kan söka mig och finna mig i varje livets detalj.

På samma sätt är det med ljuset. Det är evig energi, och genomtränger allt och finns också som en gnista längst inne i våra hjärtan. Dölj det inte, säger Jesus, utan låt det lysa för era medmänniskor så att de ser era goda gärningar och prisar er Fader i himmelen. ”Det krävs inga stordåd för att knäcka mörkret. Bara vanliga mänskliga handlingar av omtanke och medkänsla”. Så skrev pastorn och författaren Tomas Sjödin i en tidningskrönika härom veckan. Han hade hört i radio att forskare i USA

hade lyckats framställa det svartaste material som någonsin skapats. Mikroskopiskt små rör av kolatomer sas kunna fånga upp *99,995 procent av allt ljus*.

Praktiskt om man behöver skärma av oönskat ljus till exempel från ett känsligt rymdteleskop. Men Tomas Sjödin, han glädde sig mest åt de 00,005 procenten ljus som ännu står där obesegrade. ”En på gränsen till omätbart liten mängd, men ändå tillräcklig för att för ödelägga chanserna för en totalseger för mörker och svärta.”

”Det hoppfulla ligger i proportionerna”, skriver han. ”Att det krävs så lite för att bryta mörkrets välde. Ljuset knäcker mörkret. Detta även om ljuset bara består av ett litet, försiktigt stearinljus.” Små handlingar av omtanke och medkänsla. Nanohandlingar om man så vill. Miljarddelar. Mer behövs ibland inte av det underverk vi kallar ljus, för att göra vägen genom dödsskuggans dal möjlig att gå trots allt. Tomas Sjödin som själv har mist två av sina tre barn talar *också* med erfarenhetens röst.

”Herren är min herde” så utbrister Bibelns kung David *mitt i* alla sina prövningar och förödmjukelser. Och *så* visar sig Gud för oss i Jesus Kristus – inte som en härförare men som en herde. En som själv har delat *alla* våra erfarenheter av smärta, död och mörker – och känner vägen ut i ljuset. ”Den som följer mig ska inte vandra i mörkret utan ha livets ljus”, säger Jesus, den uppståndne. Han är inte långt borta från någon enda av oss. Och han hör den allra svagaste viskning och bön om hjälp. Det säger jag utifrån *min* personliga erfarenhet – men också utifrån årtusendens samlade erfarenheter i skrift och tradition.

Herren är *din* herde. Prova den tanken – prova att viska din bön till Herden som går med dig genom dödsskuggans dal. Och om tanken gör

motstånd: låt hjärtats längtan tala. Du *är* inte ensam och det finns inget språk som inte han förstår.

Eva Cronsioe, komminister

Eva.cronsioe@svenskakyrkan.se